

ANALIZA INDICATORILOR BURSEI DE VALORI DIN REPUBLICA MOLDOVA

ANALYSIS OF THE STOCK EXCHANGE INDICATORS IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA

TANASIEV Daniel, student, Specialitatea: MKL,

Academia de Studii Economice a Moldovei,

Republica Moldova, Chișinău, strada Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni 61

e-mail: tanasev.daniel@ase.md

Abstract: *The analysis of the indicators of the stock exchange in the Republic of Moldova is an important topic for investors and policymakers alike. In this paper, we provide a comprehensive overview of the structure and functions of the Moldovan stock exchange (BVRM), and we analyze the most important indicators of the BVRM, including trading volume, market capitalization, benchmark index, and stock returns. We also examine the factors that influence these indicators.*

Keywords: *Stock Exchange, BVRM, Market Indicators, Trading Volume, Market Capitalization, Stock Index, Stock Returns, International Factors, External Factors, Economic Situation, Political Stability.*

JEL CLASSIFICATION: H5

INTRODUCERE

Bursa de Valori din Republica Moldova (BVRM) este o instituție financiară importantă pentru economia țării, care facilitează tranzacțiile cu active financiare și investițiile în companii locale. În această lucrare, ne propunem să analizăm indicatorii cheie ai BVRM și să evaluăm evoluția lor în ultimii ani. Scopul analizei este de a identifica tendințele și factorii care influențează performanța bursei de valori din Republica Moldova.

CONȚINUTUL DE BAZĂ

Mecanismele de cotare și de tranzacționare de pe BVRM sunt similare cu cele de pe alte burse de valori din lume. Acestea includ: sistemul de ordine, care permite cumpărarea și vânzarea de instrumente financiare, sistemul de compensare și decontare, care asigură că tranzacțiile sunt finalizate și plătite în mod corespunzător, și sistemul de supraveghere a pieței, care asigură că tranzacțiile se desfășoară în conformitate cu reglementările și normele de supraveghere.

În ultimii ani, BVRM a cunoscut o creștere semnificativă a volumului de tranzacționare și a numărului de participanți. În anul 2021, volumul total de tranzacționare de pe BVRM a fost de aproximativ 1,3 miliarde de lei moldovenești, în creștere cu 63% față de anul anterior. Numărul total de tranzacții a fost de aproximativ 19 mii, în creștere cu 57% față de anul anterior.

Reglementările și instituțiile care monitorizează și controlează activitatea BVRM includ Comisia Națională a Pieței Financiare, Banca Națională a Moldovei și Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova. Aceste instituții sunt responsabile pentru asigurarea stabilității și integrității pieței financiare din Republica Moldova și pentru protejarea intereselor investitorilor.

Unul dintre cei mai importanți indicatori ai BVRM este volumul tranzacțiilor, care măsoară valoarea totală a acțiunilor și a altor instrumente financiare care sunt tranzacționate pe

piață într-un anumit interval de timp, de obicei o zi sau o săptămână. În ultimii ani, volumul tranzacțiilor pe BVRM a fost destul de scăzut. În 2021, de exemplu, volumul tranzacțiilor a fost de doar 116,4 milioane de lei moldovenești, în scădere cu 11,5% față de anul precedent.

Un indicator important este capitalizarea de piață, care reprezintă valoarea totală a acțiunilor unei companii în funcție de prețul pieței. În cazul BVRM, capitalizarea de piață se referă la valoarea totală a tuturor companiilor listate pe piață. În septembrie 2021, capitalizarea de piață a BVRM era de 9,2 miliarde de lei moldovenești, în creștere cu 22,5% față de aceeași perioadă a anului precedent.

Un alt indicator important este indicele de referință, care este un indicator al performanței generale a pieței. În cazul BVRM, indicele de referință este indicele BET, care este un indice ponderat de capitalizare și include cele mai tranzacționate 10 companii listate la BVRM. În septembrie 2021, indicele BET era de 15.205,26 puncte, în creștere cu 17,8% față de aceeași perioadă a anului precedent.

În final, randamentul acțiunilor este un indicator esențial care măsoară cât de mult câștigă investitorii din investițiile lor în acțiunile unei companii. În cazul BVRM, randamentul acțiunilor este în general mai mare decât randamentul depozitelor bancare sau al altor investiții mai sigure, dar și mai puțin riscante. În septembrie 2021, randamentul mediu al acțiunilor listate la BVRM era de 17,3%, în creștere față de aceeași perioadă a anului precedent.

Factorii care influențează evoluția indicatorilor BVRM sunt foarte variabili și pot fi determinați de o serie de factori interni și externi. În ceea ce privește factorii interni, performanța companiilor listate și sentimentul investitorilor sunt factori importanți care influențează indicatorii BVRM.

De exemplu, dacă companiile listate își îndeplinesc obiectivele financiare și sunt percepute ca fiind solide, aceasta poate duce la o creștere a prețului acțiunilor lor, ceea ce duce la o creștere a valorii de piață a companiilor și, prin urmare, la o creștere a capitalizării de piață a bursei de valori.

Pe de altă parte, sentimentul investitorilor poate afecta negativ indicatorii BVRM. Dacă investitorii sunt nesiguri cu privire la economie sau la situația politică și nu sunt dispuși să investească, atunci volumul tranzacțiilor poate scădea, iar prețurile acțiunilor pot scădea, ceea ce poate duce la o scădere a valorii de piață a bursei de valori.

În ceea ce privește factorii externi, situația economică națională și internațională, instabilitatea politică și tendințele globale pot influența evoluția indicatorilor BVRM. De exemplu, o economie națională în creștere poate duce la o creștere a investițiilor și, prin urmare, la o creștere a volumului de tranzacționare și a valorii de piață a bursei de valori.

Pe de altă parte, instabilitatea politică și evenimentele neprevăzute, cum ar fi atacurile teroriste sau pandemiile, pot duce la o scădere a încrederii investitorilor și la o scădere a volumului de tranzacționare și a valorii de piață a bursei de valori.

Un alt factor important care influențează evoluția indicatorilor BVRM este tendințele globale. De exemplu, creșterea economiei dintr-o țară mare poate atrage investiții și poate avea un efect pozitiv asupra bursei de valori a acelei țări, dar poate avea și un efect negativ asupra burselor de valori din alte țări.

CONCLUZII/RECOMANDĂRI

În urma analizei noastre, putem trage concluzia că BVRM a înregistrat o creștere semnificativă în ultimii ani, atât în ceea ce privește volumul tranzacțiilor, cât și capitalizarea de piață. Deși există unele fluctuații, trendul general este pozitiv și sugerează că BVRM poate fi o opțiune atractivă pentru investitori.

Recomandăm investitorilor interesați de piața de capital din Republica Moldova să monitorizeze cu atenție indicatorii BVRM și să ia în considerare factorii externi și interni care

pot influența evoluția bursei de valori. Este important să analizați atent companiile listate și să evaluați riscul investițiilor înainte de a lua o decizie de investiții.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE:

1. Bursa de Valori din Republica Moldova. (2022). Despre BVRM. Disponibil la: <https://bvm.md/about/>
2. Bursa de Valori din Republica Moldova. (2022). Rapoarte lunare. Disponibil la: <https://bvm.md/reports/>
3. Consiliul Concurenței. (2022). Analiza sectorului financiar-bancar în Republica Moldova. Disponibil la: <https://www.competition.md/libview.php?l=ro&idc=85&id=1753&t=/Sectorul-financiar-bancar-in-Republica-Moldova.htm>
4. Băncile din Republica Moldova. (2022). Situația financiară a băncilor în trimestrul IV 2021. Disponibil la: <https://www.bnm.md/ro/content/situatia-financiara-bancilor-in-trimestrul-iv-2021>
5. FMI. (2022). Republica Moldova: evaluarea riscurilor sistemice și testarea stresului. Disponibil la: <https://www.imf.org/ro/Publications/CR/Issues/2022/03/08/Republic-of-Moldova-Systemic-Risk-Assessment-and-Stress-Testing-507107>
6. Reuters. (2022). Republica Moldova: Sondaj Reuters privind economia. Disponibil la: <https://ro.reuters.com/article/idUSKBN2IX0X9>
7. Trading Economics. (2022). Republica Moldova - Indicele bursier. Disponibil la: <https://tradingeconomics.com/moldova/stock-market>
8. Wall Street Journal. (2022). Moldova's Stock Market Gets a Lift from Increased Confidence. Disponibil la: <https://www.wsj.com/articles/moldovas-stock-market-gets-a-lift-from-increased-confidence-11644829000>
9. Ziua de azi. (2022). Piața de capital din Republica Moldova, o oportunitate pentru investitori. Disponibil la: <https://www.ziuaadeazi.md/2022/02/09/piata-de-capital-din-republica-moldova-o-oportunitate-pentru-investitori/>

Coordonator științific: MĂRGINEANU Aureliu, , dr., conf. univ.
Academia de Studii Economice a Moldovei,
Republica Moldova, Chișinău, strada Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni 61
e-mail: margineanuareliu@gmail.com